

Nr 130

Av herr **Schött**, om ändrad tid för ansökan om frivillig särbeskattning.

(Lika lydande med motion nr 150 i Andra kammaren)

Genom beslut av 1965 års riksdag har skapats möjlighet för samtaxerade makar att erhålla s. k. frivillig särbeskattning fr. o. m. taxeringsåret 1967. En förutsättning härför är emellertid att särskild ansökan avlämnas senast den 1 juli under taxeringsåret. Endast i vissa speciella fall, såsom då självdeklaration ej följts vid taxeringen eller prövningsnämnd ändrat taxeringsnämndens beslut, kan ansökan författningsenligt göras senare — den 15 augusti under taxeringsåret respektive inom två månader från det taxeringen vunnit laga kraft.

Erfarenheterna från 1967 och 1968 har klart givit vid handen att den omständigheten, att ansökan i normalfallet ovillkorligen skall avlämnas senast den 1 juli under taxeringsåret för att kunna vinna beaktande, leder till att åtskilliga skattskyldiga genom förbiseende eller förklarlig felbedömning av förutsättningarna för särbeskattning på rent formella grunder går förlustiga sin rätt till skattelättnad. I många fall reagerar helt naturligt den skattskyldige först då han i december månad erhåller sin debetsedel och ser det slutliga resultatet av taxeringen. Den gällande ordningen rättfärdigas knappast av det faktum att man i undantagsfall kan finna kryphål genom att samtidigt med en försenad ansökan yrka rättelse av något obetydligt — kanske t. o. m. fingerat — taxeringsfel och på så sätt skapa legal möjlighet att få effekt av ansökan. Hos de lokala skattemyndigheterna synes också olika praxis ha utvecklats så att exempelvis på vissa håll ett yrkande om särbeskattning, noterat på vederbörandes självdeklaration, behandlas som ansökan, medan på andra håll dylikt yrkande inte godtages.

För att uppnå rättvisa och likformighet skattskyldiga emellan vill jag föreslå att nuvarande regler uppmjukas och kompletteras på följande sätt.

För att ansökan om särbeskattning skall iakttagas vid utfärdandet av debetsedlarna å slutlig skatt, vilka senast den 15 december under taxeringsåret skall tillställas de skattskyldiga, bör ansökan alltjämt ha avlämnats senast den 1 juli under taxeringsåret. Ansökan bör emellertid regelmässigt kunna göras även senare, förslagsvis intill utgången av januari månad året efter taxeringsåret. Senare tidpunkt synes ej böra fastställas, om man vill gardera sig mot risken för förväxlingar mellan olika taxeringsår. Den som avlämnar ansökan efter den 1 juli skall inte kunna påräkna att debetsedeln å slutlig skatt hinner ändras före utsändandet. Som regel måste nämligen särbeskattningen i dessa fall effektueras genom en särskild omdebitering, som

ej hinner påverka den slutliga debetsedeln utan i stället leder till restitution eller avkortning av skatt.

Vad avser slutlig skatt på grundval av 1968 års taxering synes ha förekommit ett ökat antal skattskyldiga som av skilda anledningar gått miste om rätten till särbeskattning, bl. a. på grund av den felaktiga uppfattningen att deras år 1967 avgivna ansökan skulle ha verkan även år 1968. Med hänsyn härtill synes för sagda år starka skäl tala för att meddela en undantagsbestämmelse av innebörd att, oavsett gällande bestämmelser i förordningen om särskild skatteberäkning för makar, ansökan avseende taxeringsåret 1968 må ingivas senast den 1 juli 1969.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta

dels sådan ändring i förordningen den 21 maj 1965 om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar att ansökan med ovan angiven verkan skall kunna avlämnas även efter den 1 juli taxeringsåret och intill utgången av januari månad året därefter,

dels med avseende på 1968 års taxering att ansökan om frivillig särbeskattning må avlämnas senast den 1 juli 1969.

Stockholm den 22 januari 1969

Lars Schött (m)
